

Комунальне підприємство «ЛІКАРНЯ №2 ІМ. В.П.ПАВЛУСЕНКА»
ЖИТОМИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

НАКАЗ

10 лютого 2026

Житомир

№ 67

Про запобігання насильству та
унеможливлення жорстокого
поводження з дітьми

На виконання Закону України від 06.06.2024 № 3792-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поведження з дітьми», Постанови КМУ від 04 червня 2025 року № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поведження з дітьми», Постанови КМУ №1513 від 19.11.2025 року « Про затвердження порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поведження з дітьми.

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та оприлюднити на веб-сайті, на дошці оголошень приймального відділення Положення про запобігання і протидії насильству та жорстокому поведженню з дітьми в стаціонарі для обслуговування дитячого населення (додаток №1) та примірний перелік номерів телефонів та служб для звернення дітей по допомогу випадку насильства та жорстокого поведження з ними (додаток №2);

2. Створити Комісію з розгляду випадку насильства та жорстокого поведження з дитиною та затвердити її склад відповідно до рекомендацій, викладених у Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поведження з дітьми (додаток №3).

3. Затвердити алгоритм дій при виявленні насильства та жорстокого поведження в стаціонарі для обслуговування дитячого населення(додаток №4).

4. Призначити відповідальною особою за проведення з учасниками лікувального процесу роботи щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поведження з дітьми заступника медичного директора Довгаль С.М. На період її відпустки – Очеретяну Л.С.

5. Заступнику медичного директора Довгаль С. М.:

5.1.Вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поведження з дитиною, а саме, невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин, повідомляти про виявлення ознак насильства та жорстокого поведження

з дитиною (в письмовій формі, зокрема за допомогою електронної комунікації) батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей за місцем розташування суб'єкта з одночасним інформуванням про це територіального органу Нацсоцслужби, Державної служби у справах дітей (Google форма);

5.2. Забезпечити проведення засідання комісії не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення з оформленням Протоколу засідання комісії (додаток №5).

5.3. У разі потреби надати дитині медичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання дитині екстреної медичної допомоги;

5.4. Сприяти проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб.

5.5. Здійснювати контроль за виконанням Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в закладі через оцінку ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів.

6. Завідувачам відділень стаціонару для обслуговування дитячого населення забезпечити:

6.1. Ознайомлення з Положенням про запобігання і протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми усіх працівників відділення.

6.2. Провести інструктаж працівників відділення щодо їх обов'язку невідкладно повідомляти завідувача відділенням про випадки насилля, жорстокого поводження з дітьми, булінгу, учасниками або свідками якого вони стали, або підозрюють про вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

6.3. Інформувати дітей та їх батьків або інших законних представників дитини про їх обов'язок повідомити про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, булінгу з наданням інформації про шляхи інформування про такі випадки.

6.4. Забезпечити функціонування механізму доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства, жорстокого поводження з дітьми (телефонний зв'язок, електронний лист), зокрема анонімно за бажанням особи.

6.5. Оперативно реагувати на усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною у відділенні.

7. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

Ігор КУХАРУК

Вик. Світлана ДОВГАЛЬ

Положення про запобігання і протидії насильству та жорстокому поведженню з дітьми

Положення про запобігання і протидії насильству та жорстокому поведженню з дітьми в стаціонарі для обслуговування дитячого населення (далі – Положення) регулює питання організації захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поведження .

Положення розроблено на основі Законів України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про охорону дитинства», «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поведження з дітьми» від 06.10.2024 № 3792-IX; Постанов Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті» від 22.08.2018 №658, «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах» від 01.06.2020 № 585, «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поведження» від 28.07.2021 № 775; «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поведження з дітьми» №658 від 04.06.2025, Постановою 1513 від 19.11.2025 року «Про затвердження Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поведження з дітьми»

Метою Положення є створення у в стаціонарі для обслуговування дитячого населення безпечного та здорового середовища, вільного від усіх форм насильства, та забезпечення механізмів виявлення, реагування і профілактики.

Основні терміни:

Безпечне середовище – комплекс інженерно – технічних, санітарно-гігієнічних та організаційних заходів(лікувально- охоронний режим), спрямованих на запобігання інфікуванню та травмуванню пацієнтів і персоналу.

Здорове середовище – комплексна система, що сприяє одужанню пацієнтів та підтримує добробут персоналу і включає інфекційну безпеку, фізичний комфорт, терапевтичний дизайн, психологічне благополуччя, екологічність, здорове робоче місце.

Жорстоке поведження з дітьми – будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над дитиною, зокрема домашнього насильства, а також будь-які незаконні угоди стосовно дитини, зокрема вербування, переміщення, переховування, передача або одержання дитини, вчинені з метою експлуатації, з використанням обману, шантажу чи уразливого стану дитини.

Насильство – це будь-які навмисні дії одної людини по відношенню до іншої, які порушують її конституційні права й свободи і наносять їй моральну шкоду, шкоду її фізичному чи психічному здоров'ю.

Види насильства:

- **економічне насильство** – форма насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру;
- **психологічне насильство** – форма насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи;
- **сексуальне насильство** – форма насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності;
- **фізичне насильство** – форма насильства, що включає ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Систематичність – вчинення насильства два і більше разів протягом року.

Посадова особа – керівник та працівники закладу, які взаємодіють з дітьми.

Булінг (цькування) – психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками одного колективу, або дитиною стосовно іншого учасника одного колективу та яке порушує права, свободи, законні інтереси потерпілої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків.

Мобінг (цькування) – систематичні (повторювані) тривалі умисні дії або бездіяльність роботодавця, окремих працівників або групи працівників трудового колективу, які спрямовані на приниження честі та гідності

працівника, його ділової репутації, у тому числі з метою набуття, зміни або припинення ним трудових прав та обов'язків, що проявляються у формі психологічного та/або економічного тиску, зокрема із застосуванням засобів електронних комунікацій, створення стосовно працівника напруженої, ворожої, образливої атмосфери, у тому числі такої, що змушує його недооцінювати свою професійну придатність.

Програма для дитини або іншої особи, яка вчинила булінг (цькування), – комплекс заходів, що формується на основі результатів оцінки ризиків та спрямований на зміну насильницької поведінки особи, яка вчинила булінг (цькування), формування у неї нової, неагресивної психологічної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до своїх вчинків та їх наслідків.

Програма для дитини або іншої особи, яка постраждала від булінгу (цькування) або стала його свідком – комплекс заходів, спрямованих на позбавлення емоційної залежності, невпевненості у собі та формування у особи, яка постраждала від булінгу (цькування) або стала його свідком, здатності відстоювати власну гідність, захищати свої права у приватних стосунках, у тому числі за допомогою уповноважених органів державної влади, органів місцевого самоврядування.

Основні завдання щодо захисту від різних форм насильства та жорстокого поведіння в стаціонарі для обслуговування дитячого населення:

Стаціонар для обслуговування дитячого населення з метою унеможливлення насильства та жорстокого поведіння з дітьми забезпечує впровадження таких основних заходів:

1) Превентивні заходи:

- затвердження Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поведінню з дітьми;
- затвердження форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини згідно з додатком 1 Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поведіння з дітьми (далі – Типової програми);
- інформування дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поведіння з дітьми;
- проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поведіння з дітьми в діяльності, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;
- врахування ризиків насильства та жорстокого поведіння з дітьми під час прийому на роботу медичних працівників.

2) Заходи із виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми:

- організація доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною;
- оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарг, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поводження з дітьми (далі – повідомлення).

3) Заходи з навчання та підвищення обізнаності унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми:

- організація тренінгів, інших навчальних заходів для медичних працівників ;
- організація інформаційних сесій для дітей (пояснення прав дитини, способів захисту, контактів для звернення).

4) Заходи з моніторингу та оцінки виконання програми:

- регулярні самоперевірки (оцінка ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів);
- аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню).

5) Заходи з інформування (розміщення у доступних місцях для дітей та батьків, інших законних представників інформаційних матеріалів із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення).

Механізми подання повідомлень:

Стаціонар для обслуговування дитячого населення забезпечує функціонування механізму подання повідомлень, який передбачає:

- інформування дітей та їх батьків або інших законних представників дитини, працівників про їх обов'язок повідомити про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми з наданням інформації про шляхи інформування про такі випадки;
- забезпечення функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства (телефонний зв'язок, електронний лист, зокрема анонімно за бажанням особи, яка залишила повідомлення;
- відповідальна особа для здійснення заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми реєструє повідомлення, що надійшло, в журналі обліку (у паперовій та/або електронній формі) та забезпечує його підготовку до розгляд, розглядає повідомлення протягом однієї доби з дня його надходження.
- у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною відповідальна особа невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби,

повідомляє про це батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), письмово повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей, а також вживає заходів відповідно до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585 “Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах”.

Відповідальність осіб , причетних до насильства, жорстокого поводження.

- Особи, які вчинили насильство та/або жорстокість по відношенню до інших осіб притягуються до відповідальності, згідно з чинним законодавством.
- Неповідомлення відповідальною особою уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми в стаціонарі для обслуговування дитячого населення тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Прикінцеві положення.

1. Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми затверджується наказом директора закладу є обов’язковими до виконання усіма працівниками стаціонару для обслуговування дитячого населення.
2. Працівники стаціонару для обслуговування дитячого населення мають бути ознайомлені з Положенням про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми особисто під підпис.
3. Положення оприлюднюється на веб-сайті закладу.

**Примірний перелік
номерів телефонів та служб для звернення дітей
по допомогу у випадку насильства та жорстокого
поводження з ними або загрози їх життю чи здоров'ю,
а також випадків насильства та/або жорстокого
поводження або загрози життю чи здоров'ю
інших дітей в закладах**

1. Національна гаряча лінія для дітей та молоді:

116 111 (безоплатно з мобільного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно);

0 800 500 225 (безоплатно із стаціонарного або мобільного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно).

2. Урядова гаряча лінія з протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей — 15—47 (безоплатно, цілодобово).

3. Національна поліція — 102 (екстрене реагування, цілодобово).

4. Єдиний контактний номер телефону системи надання безоплатної правничої допомоги — 0 800 213 103 (безоплатно по всій Україні).

5. Гаряча лінія з протидії домашньому насильству, торгівлі людьми, гендерної дискримінації:

0 800 500 335 (із стаціонарного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно);

116 123 (з мобільного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно).

6. Лінія довіри Міжнародного благодійного фонду “Українська фундація громадського здоров'я”:

понеділок, п'ятниця, субота: (093) 795-34-53, (099) 366-63-45;

вівторок, середа, четвер: (099) 366-63-58, (093) 795-31-06.

7. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини — 0 800 50 17 20 (гаряча лінія з прав дитини).

8. Приймальня стаціонару для обслуговування дитячого населення- 067 415 69 37

**Комісія з розгляду випадку насильства
та жорстокого поводження з дитиною**

Голова : Довгаль Світлана Миколаївна – заступник медичного директора з надання стаціонарної допомоги дитячому населенню.

Заступник голови: Федурко Надія Миколаївна- завідувачка педіатричним відділенням №3 стаціонару для обслуговування дитячого населення.

Члени:

- Очеретяна Лілія Степанівна - завідувачка педіатричним відділенням №1 стаціонару для обслуговування дитячого населення.
- Гудименко Валентина Петрівна - завідувачка інфекційним відділенням стаціонару для обслуговування дитячого населення.
- Нишпал Альона Василівна- завідувачка педіатричним відділенням №2 стаціонару для обслуговування дитячого населення.
- Островська Наталія Іванівна - завідувачка дитячим центром психічного здоров'я стаціонару для обслуговування дитячого населення.
- Аврамець Олена Олександрівна – клінічний психолог центру психічного здоров'я стаціонару для обслуговування дитячого населення.
- Кукса Руслан Володимирович- головний спеціаліст служби у справах дітей Житомирської міської ради.
- Юрчук Тетяна Анатоліївна – інспектор сектору ювенальної превенції відділу взаємодії з громадами Житомирського РУП №2 ГУНП в Житомирській області, старший лейтенант, моб. тел.063 956 32 37 (за згодою).

**Алгоритм дій при виявленні насильства та жорстокого поводження
в стаціонарі для обслуговування дитячого населення**

Крок	Дії працівників	Дії керівника закладу	Дії комісії	Строки та інструменти
1. Виявлення ознак	Припинити насильство, надати домедичну допомогу, викликати "швидку" за потреби.	Встановити факт насильства (у приміщенні/території/заходах закладу)	-	Невідкладно
2. Первинне повідомлення	Повідомити керівника, поліцію, батьків (якщо не кривдники).	Заповнити Google-форму https://forms.gle/CbeILewioNeYsdcF8 та повідомити: батьків/представників (не кривдників), поліцію, службу у справах дітей Житомира, Нацсоцслужбу, Держслужбу у справах дітей.	-	Протягом 3 годин; письмово/електронно через форму.
3. Організація комісії	-	Сформувати/скликати комісію (голова - керівник), поширити посилання на форму серед працівників.	Зібрати пояснення сторін, практичного психолога, оцінити потреби у послугах.	Протягом 3 робочих днів.

Крок	Дії працівників	Дії керівника закладу	Дії комісії	Строки та інструменти
4. Розгляд випадку	-	Передати повідомлення комісії, відсторонити кривдників.	Провести засідання, прийняти рішення (рекомендації, заходи усунення причин), оформити протокол.	Протягом 10 робочих днів; протокол за формою додатка 1.
5. Забезпечення безпеки дитини	Сприяти переміщенню дитини (до батьків/лікарні/тимчасового влаштування), скласти акт.	Забезпечити тимчасове заміщення відсторонених, контролювати виконання.	Моніторинг виконання рекомендацій, звіт службі у справах дітей.	Невідкладно; акт про переміщення у 2-х примірниках.
6. Повне інформування Служби	-	Надати Держслужбі у справах дітей заповнену форму + рішення комісії.	-	Протягом 10 робочих днів з отримання повідомлення.
7. Постійний моніторинг	Проходити програми корекції (агресори, свідки, жертви).	Проводити щорічне навчання персоналу, забезпечити цілодобовий доступ дітей до гарячих ліній.	Контроль усунення системних причин.	Постійно; інформація про номери телефонів поруч з телефоном/планшетом.

Протокол засідання комісії

ПРОТОКОЛ № _____ засідання комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поведження з дітьми

(найменування закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжного центру, дитячого та молодіжного громадського об'єднання, іншого громадського об'єднання, що є суб'єктом молодіжної роботи, у колективі якого перебувають діти/який контактує з дітьми (незалежно від типу і форми власності) (далі — суб'єкт)

_____ 20__ р.

Час: ___ год ___ хв.

Підстава: _____
(від кого і коли надійшло повідомлення)

про випадок насильства та/або жорстокого поведження з дітьми)

(стислий зміст повідомлення)

Присутні:

члени комісії (____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____ №____:

інші особи (____ осіб):

СЛУХАЛИ:

Затвердження Порядку денного засідання

Розгляд питань Порядку денного засідання*

Ухвалили рішення* про:

потреби осіб, які вчинили насильство та/або жорстоке поведження з дитиною, стали свідком та/або постраждали від насильства та жорстокого поведження (далі — сторони насильства та/або жорстокого поведження з дитиною), в соціальних та психолого-педагогічних послугах, рекомендації щодо добровільного проходження особами, які вчинили насильство та жорстоке поведження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства та/або жорстокого поведження, відповідної програми для таких осіб

(опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)

_____;

заходи для усунення причин насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

_____;

заходи впливу щодо сторін насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

_____;

рекомендації для працівників суб'єкта щодо заходів із сторонами насильства та/або жорстокого поводження з дитиною _____

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

_____;

рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження _____

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

_____.

Голова комісії

(власне ім'я, прізвище)

Секретар комісії

(власне ім'я, прізвище)

* Розділ доповнюється окремими сторінками.